

יוסף ורחל

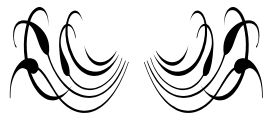
נערך ויוצא לאור ע"י "הספד יוסף ורחל" (בהשתתפות כולל "יוני המעלה")
 העלו ל"ע" אבי מורי ר' יוסף בר אסתר סויסה ז"ל שנלב"ע ביום י' סיון התשנ"ב
 ואימי מורתי רחל בת איזיה סויסה ע"ה שנלב"ע ביום כ"ו מרחשון התשע"ז

1416

מתפלל

שבת ז' אלול התשפ"ב
 פרשה: **שפטים**
 הפטרה: **אנכי אנכי**

הדלקת נרות - 18:43
צאת השבת - 19:34
ר"ת - 20:22

הדלקת נרות בשבת הבאה 18:34

שפטים	כי תצא
5:02	5:08
5:09	5:15
6:18	6:23
12:41	12:39
13:13	13:10
19:04	18:55

Shat for Peace

"צדק צדק תרדוף"
 "צדק" - אף-על-פי
 שצדיק אתה וכבר עשית הרבה צדק, בכל-זאת "צדק תרדוף" - הוסף לעשות עוד צדקה וחסד עד יומך האחרון, שכן עד נשימתך האחרונה עליך לעבוד את ה', ולא לחשוב שכבר יצאת ידי חובתך.

העלו לרפואת חמי וחמולי שלום בר שמיחה ומרים בת רחל מנשה בר דוד ומצוייה מרת אחוה ידנה בת רחל הרוצה להקדיש את העלו או חלקו בטל... 052-5079555

"חודש אלול"

חודש אלול, חודש הרחמים והסליחות, הוא זמן גדול שבו ניתן להכין את עצמנו לימים הנוראים אשר לפיהם נקבע כל השנה אם לחיים אם למות, ובעיקר החיים הרוחניים שבלעדיהם אין לחיים אלא חיי בהמה וחיה, שלאדם לא נחשבים חיים. ולכן יש צורך בהתעוררות גדולה בימים אלו והחליש יאמר הוק אני, וכן רמזו הדבר בפסוק: "מי האיש הירא ורך הלבב ילך וישב לביתו ולא ימס את לבב אחיו כלבבו". כי אם הוא חליש אופי ולא יכול בימים אלו לאזור חיל ישוב לביתו ולא יחליש את חבריו אם בישיבה אם בעבודה אם באיזה מקום שהוא, כיון שימים אלו אסור להחמיצם ויש לנצל כל רגע ממש, לעבודת השם, כי לפי ימים אלו ייקבע איך יהיו הימים הנוראים ולפיהם ייקבע איך תהיה כל השנה ואפילו כל החיים, כי החיים הם שרשרת אחת רצופה שאסור לנתקה. ולכן לא יפלא מדוע הגאון ר' ישראל סלנט זצ"ל בשומעו כשהיו מכריזים בשבת מברכים את חודש אלול, היתה אוחזת אותו אימתה ופחד והיה ניכר עליו כי הגענו לזמן שונה, ושאלוהו רבנו מה כל החרדה הזאת? והשיב אם דוד מלך ישראל שהיה חסיד וקדוש בכל זאת אמר "סמר מפתחך בשרי וממשפטך יראתי" דהיינו: פחד ואימה אהונוי ממשפטך ה', ואם תאמר דוד המלך היה פחדן, ידוע שאינו כן שהרי הוא הכה את הארי ואת הדוב, דהיינו הארי וגוריו והדוב וגוריו א"כ היה אמיץ לב וחזק ובכל זאת אוחזתו פחד ואימה ממשפטי ה' שהם עמקו מאד.

ימי אלול כאמור הם ימי הכנה וימי ההכנה הם השובים מאוד, ולפי גודל ההכנה זוכים בקיום המצוה וכמו שמצינו באברהם אבינו ע"ה כשהלך לעקוד את יצחק כתיב: "ביום השלישי וגו' וירא את המקום מרחוק" ואת אומרת שני ימים היה אברהם אבינו בהכנה ורק ביום השלישי היתה העקידה, וכתיב: "יחינו מיומיים ביום השלישי יקימנו לפניו" ובארו בזה שכל הזכות שאנו חיים עד היום הוא מהיומיים שבהם הכין אברהם אבינו את עצמו לעקידה, ואילו ביום השלישי שהיתה העקידה הקב"ה יקימנו לפניו, נמצא עד כמה גדולה חשיבותה של ההכנה.

העלו ל"ע" דודי משה סויסה בר אסתר ע"ה שנלב"ע ח' אלול תשפ"ב.

"מדוע ברחו השודדים"

Shat for Peace

הדי הסדקים שנפערו בשלטונו של הסולטן העות'מאני בתימן הרחוקה הגיעו עד קושטא הבירה, אולם הסולטן היה חסר אונים. השמועות שהגיעו בידי שלוחיו סיפרו על כנופיות של מקומיים עזי נפש. שמוכנים לעשות הכל על מנת למוטט את השלטון הזר. אבל בצבאו של הסולטן לא היו גדודי חיילים פנויים על מנת לדכא באמצעותם את המרד בתימן. האמת צריכה להיאמר: לא רק מחסור בכוח אדם גרם לסולטן להתמהמה מלשלוח את גדודי חייליו לתימן. לחששותיו של הסולטן היה גם מניע נוסף, שעמד בבסיס ההתקוממות העממית בתימן. צבאו של הסולטן - והסולטן ידע זאת היטב על אף שבוש היהודות בכך - היה מושחת ומסואב עד צוואר. ההערכה שרווחה בארמונו הייתה כי כנופיות המורדים בתימן נעזרות ומסתייעות. סיוע שיש בו ממש. בחיילים מושחתים הבוגדים במלכם תמורת אי אלו טובות הנאה. ההתפוררות הייתה אישית, אך עקבית. אל החלל שנוצר נכנסו בחדות זדון כנופיות ליסטים, פורעים ושודדים, שמצאו כי השעה כשרה להרים ראש, להכות נפש ולשלול שלל. בימים היו שודדי הלילה נמים את שנתם, ולקראת רדת החשכה היו מתאספים בבית אחד מהם ומתכננים את הפעולה הבאה - השתלטות על אורחת גמלים היוצאת לדרך עם אור ראשון, פשיטה על דיר עזים, או גרוע מכך: חדירה אל ביתו של אחד מעשירי האזור. במצב שנוצר, היה זה רק עניין של זמן עד שעיניהם הרעות של הליסטים נפלו על אחוזתו של מאדי סעדיה בשארי. מארי סעדיה בשארי היה ידוע בעושרו הרב, ולא פחות מכך בליבו הרחב. ביתו המפואר היה בנוי בכמה קומות על צלע ההר. ומבעד לחלונות הרחבים והמקומרים נשקפו שדות התירס והדורה שבבעלותו בבקעה הסמוכה. עסקיו של מארי סעדיה היו מבורכים. מן השמיים חננוהו בחוש עסקי מפותח, ובצירוף מידת יושרו ונאמנותו היה המארי אהוב וחביב גם על מתחריו. יכול התירס והדורה שלו היה ידוע כמשובח במיוחד. ולרוב נמכר עוד במחובר לקרקע, טרם נקצר ונאסף. הדינרים שנתקבלו תמורת היכול לא נותרו בכספותיו של מארי סעדיה. מידי פעם היה המארי רוכש עוד קרקע, פרדס נוסף, עדר כבשים או כמה ראשי בקד. וכך. בחכמה ובתבונה, מתוך סיעתא דשמיא, הלך הונו וגדל. העושר, כאמור, לא סינוור את עיניו של המארי. לבד מן המעשרות שהקפיד להפריש בכל חודש מרווחיו, היה מארי סעדיה בשארי אדוק עד לשד עצמותיו במצוות גמילות חסדים והכנסת אורחים. קרובים ורחוקים ידעו כי בביתו המרווח יוכלו למצוא פנים מאירות, אוזן קשבת, כתף תומכת ויד רחבה. לבד מן הסיוע הכספי שהעמיד לרשות אחיו, היה המארי ידוע בעצותיו החכמות ובתבונתו הרבה. שבחו של המארי נישא בפי כל. הכל היללוהו, אלו על טוב ליבו ורוחב ידו, ואלו על גודל עושרו ורוב הונו. שודדי הלילה התמקדו בעיקר בשבת שנישא בפי האחרונים. נדיבותו של המארי עניינה אותם פחות. עושרו, אודותיו שחו הבריות בעניין רב, הוא שגרם להם לפעור את עיניהם בתדהמה ולבלוע את רוקם באי-אמון. שכן דרכן של הבריות שלא לדקדק יתר על המידה בכגון דא, ולהוסיף ולהרחיב כיד הדמיון הטובה. והשודדים תאבי הבעצ הכפילו ושילשו מדמיונם ערד כהנה וכהנה.

הודעות מרכז "Shat for Peace" פתוח בימים: א - ה פלא... 052-5079555

שיעורי לווין

לע"נ מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל כל מוצאי שבת אפשר לצפות בשיעורי הרשל"צ ר' יצחק יוסף שליט"א בלוויין על מסך גדול בבית הכנסת אשר ב"שבט סופר"

העלו לרפואת והצלחת יוסי ביטון הבעלים של "אביזרי הגולן" וכל משפחתו ישלם ה' פעולו אמן

photo.net & more

"שופטים ושופטים תתן לך בכל שעריך"

הוסמכו פסוקי "שופטים ושופטים" וכו', לפסוקי "שלוש פעמים בסוף פרשת ראה (טו. טז.) והטעם שהוסמכו, יש לפרש על פי מה שמסופר בתלמוד ירושלמי: מעשה בשני אחים באשקלון שהיו להם שני בנים נכרים, והיו אומרים ביניהם שכאשר היה היום האלו יעלו לרגל לירושלים, ניכנס לביתם ונקח את כל רכושם. כיון שעלו לרגל יזמן הקדוש ברוך הוא שני מלאכים בדמותם והיו נכנסים ויוצאים. כשחזרו האחים לביתם, שלחו לאותם הנכרים מתנות מפירות ארץ ישראל, שאלו אותם הנכרים: מהיכן הבאתם פירות אלו? אמרו להם: עלינו לרגל וחזרנו. שאלו הנכרים: ואת מי השארתם בבית? אמרו להם: לא עובנו אף אחד... תניקף אמרו הנכרים: ברוך אלהי היהודים שלא עזבם ולא עזבם.

וזהו שסמכה התורה פסוק "שלוש פעמים בשנה יראה כל זכורך", לפסוק "שופטים ושופטים", לומר כי בעלותך לרגל לא תפחד על ביתך ועל אהליך, כי "שופטים ושופטים תתן לך", הם המלאכים הנבראים ממעשיך הטובים בזכות עלייתך לרגל, הם יהיו השופטים והשופטים בכל שעריך לשמור ממונך.

"שופטים ושופטים תתן לך בכל שעריך"

הוסמכו פסוקי "שופטים ושופטים" וכו', לפסוק "איש כמתנת ידו כברכת ה' אלהיך אשר נתן לך", האומרים בסוף פרשת ראה (טו. טז.) והטעם שהוסמכו, יש לפרש יש הנה יש אדם שהם עניים, ויודעים הם שאם יבואו לעשיר מסויים ויבקשו סכום גדול לשאת ולתת בו לא יתן להם. על כן באים אליו ולוקחים ממנו בתורת הלוואה ומבטיחים שבזמן פלוני יפרעו את ההלוואה, ואחר כך אומרים בלבם שמכיון שהקדוש ברוך הוא ציוה לתת צדקה, וזה העשיר הרי מחוייב מן הדין לתת לנו מתנה בתורת צדקה, על כן אין אנו חייבים להחזיר לו, כיון שמה שלקחנו הוא בתורת צדקה למרות שאמרנו לו שהוא בתורת הלוואה, כיון שלולא שאמרנו לו שהוא הלוואה, לא היה מקיים מצות צדקה, וחכמינו אמרו שבזמן שאת האדם לתת צדקה, אולם אין הם צודקים בזה, שמכיון שלקחו ממנו בתורת הלוואה, בודאי שמחוייבים לשלם מן הדין את מה שלקחו.

וזהו רמז הסמיכות של איש כמתנת ידו, שמדבר על צדקה, לפסוק שופטים ושופטים, לומר לך שצריך לשפוט את העני ולהוציא ממנו את ממונו שלקח בתורת הלוואה ולהחזירו לבעליו...

"שופטים ושופטים תתן לך בכל שעריך"

מה תלמוד לומר "לך" - ללמד, כי ראשית כל מצוה השופט בישראל צריך לשפוט את עצמו, להתקשט בכל מדה נכונה, להיות נקי מזה ומישראל ללא שמץ של רבב פגם, ואז יוכשר לכסא ונשא לשפוט אחרים בצדק ובמישור.

"שופטים ושופטים תתן לך בכל שעריך... לא תטה משפט לא תכיר פנים ולא תקח שוחד"

הנה יצר הטוב ויצר הרע שניהם בעלי דין, ועל האדם לשפוט צדק ביניהם. והחכם מכל אדם אמר: "טוב ילד מסכן וחכם ממלך זקן וכסיל" (קהלת ד, יג). ודרשו רבותינו "טוב ילד מסכן וחכם" - זה יצר הטוב, "ממלך זקן וכסיל" - זה יצר הרע (קהלת רבתי ד, טו), שיצר הרע לפתח חטאת רובץ ולכן הוא נקרא זקן, שבא לאדם בשעת לידתו, אבל יצר הטוב בא לאדם בגיל שלש עשרה שנה, והוא צעיר מיצר הרע בשלש עשרה שנה.

וזהו שאמר הכתוב: שופטים ושופטים תתן לך בכל שעריך. עליך להיות שופט בין יצר הטוב לבין יצר הרע. וממשיך הכתוב: "לא תכיר פנים" - אל תכיר פנים ליצר הרע מחמת שהוא זקן ועברו עליו הרפתקאות רבות ונסיגות בחיים בניגוד ליצר הטוב שעודנו נער. שכבר על זה אמרו רבותינו (סוכה נב:): "אם פגע בך מנוול זה משכהו לבית המדרש", והיינו שאם יצר הרע פוגע בך בטענה שתלך אחר צדק הזקנים עליך למושכו לבית המדרש, כיון שכבר אמרו חכמינו: (בבא בתרא קכ:): "בישיבה הלך אחר חכמה במסיבה הלך אחר זקנה". וממילא יצר הטוב יושב עם בראש. וממשיך הכתוב: "ולא תקח שוחד", כי האדם מתפתה לשמוע ליצר הרע שמשלם על העוון במוזומנים, ויצר הטוב משלם על המצות בהקפה לעולם הבא, לכן אמר "ולא תקח שוחד כי השוחד יעוור עיני חכמים ויסלף דברי צדיקים".

"צדק צדק תרדוף"

יש לפרש על פי הכתוב בשיר השירים (א, ד) "משכני אחריו נרוצה", והיינו שבתחילה כשעדיין לא טעם האדם את מתיקות התורה, צריך למשוך ולסחוב אותו לשיעורי תורה, אולם לאחר שיטעם את מתיקות התורה יקיים את המשך הכתוב: "אחריו נרוצה", שהוא עצמו ירדוף וירץ אחר התורה.

וזהו שאמר הכתוב: "צדק" - אם תתחיל רק במעט צדק, אזי לבסוף יקיים בך: "צדק תרדוף", שתרדוף אחר הצדק, והדבר לא יהיה קשה בעיניך...

"צדק צדק תרדוף למען תזוהי וירשת את הארץ"

הכתוב יובן על פי דברי רבותינו בתלמוד (ראש השנה ד:): האומר סלע זו לצדקה בשביל שיחיו בני ובשביל שאזכה בה לחיי העולם הבא, הרי זה צדיק גמור.

וזהו שאמר הכתוב: "צדק צדק תרדוף", אפילו שהמטרה "למען תחיה", או למען "וירשת את הארץ" - ארץ החיים דהיינו עולם הבא.

לילות ליל שבת

דיני עונג שבת וכבוד שבת, וההכנות לקראת שבת
ההלכות מספר "הלכה ברורה" להרה"ג דוד יוסף שליט"א

אכילה ושתייה ותלמוד תורה בשבת

ה. תלמידי חכמים שתורתם אומנותם ורגילים לעסוק בתורה יומם ולילה בכל ימות השבוע, ראוי להם להתענג יותר באכילה ושתייה ביום השבת, אף על פי שמחמת כן ילמדו מעט פחות בשבת. ומוכל מקום הדבר פשוט שאף תלמידי חכמים צריכים לעסוק בתורה ביום השבת. ובעלי בתים שאינם מרבים בלימוד התורה במשך ימות השבוע, צריכים להרבות בלימוד תורה בשבת יותר מתלמידי חכמים.

ו. תלמידי חכמים הרגילים לעסוק בתורה במשך כל ימות השבוע בעיון ובפלפולא דאורייתא, רשאים להמשיך בסדר לימודם גם בשבת, ואין לחוש לכך שמחמת קושי הלימוד הרי הם מתבטלים מעונג שבת. ומכל מקום מנהג רבים מתלמידי החכמים לעסוק בתורה בלימוד הפשט, ובאגדה, ובמדרשי הז"ל.

ומותר לתלמידי חכמים ללמוד בשבת לימוד חדש במקום שאינם רגילים ללמוד בשאר ימים ולא למדוהו קודם, ואין לחוש לכך שמחמת שאינם רגילים באותו לימוד יתבטלו מעונג שבת.

דיני עני לענין מצות עונג שבת

ז. כבר נתבאר לעיל (סעיף ג' והלאה) שמצוה לענג את השבת במאכלים ובמשקאות כפי יכולתו של האדם. ואפילו מי שאינו אמיד, וחוסך מהוצאות ביתו כדי שלא יהיה עני, ראוי לו שירבה בהוצאות לצורך עונג שבת עד כמה שאפשר, ועל כיוצא בזה אמרו הז"ל (במסכת ביצה דף טו:): "אמר להם הקב"ה לישראל, בני לוו עלי ואני פורע". (ולהלן בסמוך יבואר אימתי צריך ללוות לצורך הוצאות שבת). ואמרו עוד (שם טז): "כל פרנסתו של אדם קצובה לו מראש השנה ועד ראש השנה הוין מהוצאת שבתות וימים טובים והוצאת בניו לתלמוד תורה" וכו'. וכתב הרמב"ם (פרק ל' מהלכות שבת הלכה ז') "שכל המרבה בהוצאות לכבוד שבת ובהכנת מאכלים רבים וטובים לכבוד שבת הרי זה משובח".

ואף מי שאין ביכולתו לענג את השבת במאכלים חשובים, ראוי לו שיענג את השבת במאכלים טובים כפי יכולתו, ויצמצם בהוצאותיו בשאר ימות השבוע כדי שיוכל להרבות בעונג שבת.

ואם יש לו מעט, ויכול להספיק לו לכדי שלש סעודות בשבת וקצת יותר, די לו בכך שיוסיף על סעודתו דבר מועט לכבוד שבת, ומקיים בזה מצות עונג שבת. ומכל מקום ישתדל ביותר לצמצם בהוצאותיו בשאר ימות השבוע כדי שיוכל להוסיף ולענג את השבת כראוי.

לחן ליל שבת

"התורה מיישרת ומאידה"

יהודי, תושב ברנוביץ. נכנס אל רבי אלהן וסרמון. להתייקץ עמו בעניין מסחרי. הוא הציג לפניו את השאלה, ורבי אלהן הקשיב קשב רב. לאחר מבן נטל גמרא, פתחה ולמד ממנה במשך כמה דקות. כל אותו זמן הביט בו האיש בתמיהה רבה. בשלב כלשהו סגר רבי אלהן את הגמרא והשיב לאיש תשובה ברורה, בשהבחיץ בהבעת התמיהה על פניו, בדבר הקשר שבין לימוד הגמרא לשאלה מסחרית. אמר: "שאלת שאלה קשה, הודרשת שכל ישר. התורה מיישרת את השכל ומאידה את המוח. אחרי שלמדתי קצת גמרא, עזרני הקב"ה לתת לך עצה נכונה".